

Samenvatting

Inleiding

In Nederland bestaat er een groep chronisch zieke kinderen in de basisschoolleeftijd die naar LZK-scholen gaan, oftewel scholen voor langdurig zieke kinderen. Een aantal van deze scholen heeft een aparte regeling voor maaltijdvoorzieningen. Het is niet bekend wat de voedingstoestand is van kinderen die LZK-scholen bezoeken.

Doel onderzoek

Het onderzoek is een nulmeting van de voedingstoestand en van het risico op ondervoeding van kinderen op LZK-scholen. De nulmeting wordt gedaan om de actuele voedingstoestand van de LZK-leerlingen vast te kunnen stellen, en om een degelijk onderzoeksprogramma op te kunnen stellen waarmee – in de toekomst en hopelijk! – het effect van interventies in het voedingsbeleid op deze scholen gevolgd kan worden.

Methoden

De nulmeting bestond uit het bepalen van de individuele voedingstoestand door meting van gewicht, lengte en bovenarmomtrek, en deze metingen voor deze groep te vergelijken met landelijke cijfers. Aan de hand van de mate waarin de metingen van de LZK-groep afwijken van de landelijke cijfers – de zogeheten standaard deviatie score – kan de voedingstoestand van de groep worden beoordeeld. Het risico op ondervoeding is in deze nulmeting bepaald met behulp van het **STRONG_{kids}**-risico-instrument. 'STRONG' staat voor '*screening tool risk on nutritional status and growth*', en is ontwikkeld voor ziekenhuizen om te bepalen of kinderen een risico lopen op ondervoeding en groeiachterstand bij ziekenhuisopname. Voorts is in de nulmeting de kwaliteit van leven bepaald aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst - de zogeheten EQ5-vragenlijst die vijf dimensies van kwaliteit van leven omvat.

Resultaten

In totaal werden bij 9 LZK-scholen 642 kinderen gemeten – dit is ruim meer dan de helft van het aantal kinderen op deze scholengroep. Drie scholen namen geen deel aan het onderzoek: de twee LZK-scholen met alléén kinderen met epilepsie, en één school met heel weinig LZK-leerlingen.

Acute ondervoeding en chronische ondervoeding is vastgesteld bij respectievelijk 3% en 13,8%. Overgewicht kwam voor bij 13,1%. Bij kinderen die al vanaf de geboorte een chronische ziekte hebben, komt acute en chronische ondervoeding het meest voor. In jargon: de prevalentie is hier het hoogst.

Het risico op ondervoeding, gemeten met het STRONG_{kids} instrument, liet zien dat ongeveer 40% van de leerlingen een verhoogd risico heeft om ondervoed te raken.

Conclusie

Ruim 1 op 4 kinderen op de onderzochte LZK-scholen heeft een afwijkende voedingstoestand, en bijna de helft heeft een verhoogd risico op ondervoeding. Deze hoge percentages maken duidelijk dat aandacht voor voeding een integraal onderdeel moet zijn van het beleid op LZK-scholen. Een afwijkende voedingstoestand kan voor de leerlingen gevolgen hebben op zowel korte als lange termijn. Met betrekking tot de schoolprestaties kan dit een verstoorde cognitieve ontwikkeling betekenen en een vermindering van de schoolprestaties.